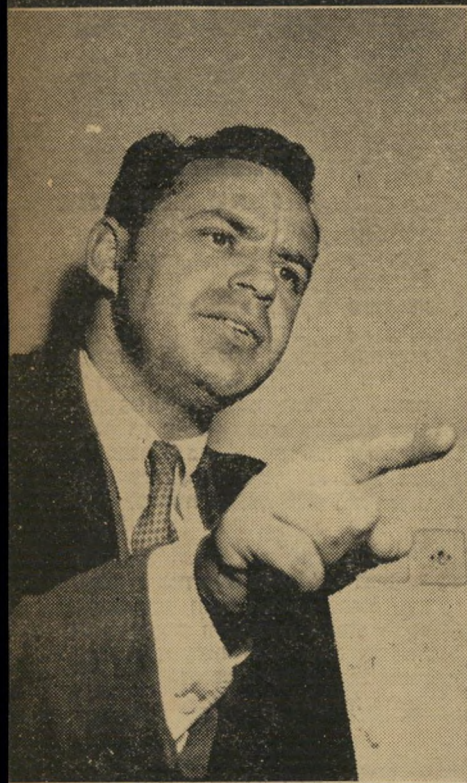

המאבק: שני הצדדים

הסכר תמיד

כפי שהוא משתקף מתוך קו החקירה

קסטנר היה היועץ היחיד לענייני יהודים בנירנברג. מבחינת האנגלים והאמריקאים לא היה בכך פושעי־מלחמה אלא במידה שהשמיד יהודים. אם קסטנר היה יהודי המליץ עליו, אין הם צריכים לדאוג ליהודים יותר מקסטנר. למרות זאת החזיקו האמריקאים את בכר שנתיים. הם שיחררו אותו רק בשנת 1948, כש החריפו יחסיהם עם רוסיה במידה המורה. קסטנר לא היה מעז לכתוב לקפלן ש"בכר שוחרר מנירנברג הודות להתערבותו האישי, אילמלא היה עושה זאת. אולם קסטנר לא הסתפק בכך וכשבכר הועבר לבית־דין לדנאציפיקציה, שלח גם לשם הצהרה בשבועה לזכותו כדי להציל אותו משם. הוא לא העז להעיד שם, מחשש שהקטיגור בחקירתו שתיווערב יגלה את שיתוף־הפעולה בינו ובין בכר. לא היתה לו כל סיבה לסייע לבכר באופן אקטיבי כל כך, אלא שהוא נאלץ לעשות זאת מפאת איומי בכר שהוא יגלה את שיתוף־הפעולה של קסטנר עם הנאצים. אם קסטנר לא יציל אותו, קסטנר לא ימציא את ההצהרה לבית המשפט למרות הכל, כי הוא חושש מפניה.

בספר כותב נציג הצלב־האדום הבינלאומי שהא ששלח סלגרמה לקסטנר ל"בוא מכיוון שהוא חולה ועל ידי כך שותקה עזרתו ליהודים. כשקסטנר בא לעצור אותו אך הוא מנסה למנוע את רוע הגזירה. לא מחקבל על הדעת שב"סוף המלחמה העולמית כשהגרמנים היו זקוקים לצלב־האדום יותר מבעלות־הברית, הם יעצרו את נציג הצלב האדום. קסטנר אמר לנציג הצלב־האדום שעומ"דים לעצור אותו ושהוא ימנע זאת על ידי בכר כחלק מפעולותיו ליצירת אליבי לו ולבכר. גם שמירת המברק הבלתי־חשוב מימי הפצצת וינה ועד עתה מוכיח זה זאת.

העובדות מדברות בעד עצמן. קסטנר הסכים להעלים טרנסאקציה של השוק ה"שחור" על מנת להשתיק את גילויי גריני

קסטנר ביקש בירור במפא"י ולא ב"הסתדרות הציונית, כי הוא ידע שמפא"י תחפה על מעשיו. ההלטת בית־הדין הייתה שהעניין חמור ויש להעביר את ה"דיון לישראל לבירור יסודי (העתק חד"לטה זו הוגש בבית המשפט). אף על פי כן, בהסתמכות על מכתב־המלצה של יידיקסטנר, ומתוך התכחשות אפילו להחלטת בית־הדין של מפא"י, הקריא בר שפרינצק החלטת־טיהור על קסטנר.

הסכר קסטנר

כפי שהוא משתקף מתוך קו עדותו

הייתי זהיר בפעולותי ביחס לבכר, לא נתתי הצהרה בשבועה עד אשר לא ביררתי את כל העובדות של קורות חייו. לאחר שביררתי את כל העובדות של קורות־חייו, סברתי שאני זכאי לומר עליו את כל האמת גם אם זה יתפ"רט לטובתו, וכך גם נהגתי. לא נפגשתי עם בכר מאז שחרורו, ולא היו לנו שום עסקים משותפים. שקר שנסעתי לנירנברג כדי להציל אותו. עובדה שהעדתי בנירנברג נגד פושעי מלחמה גרמניים ושימשתי שם כיועץ לקורות השמדת־הזודים. גם לו רציתי להתערב עבורו לא היתה לי השפעה כזאת. אין בידי העתק ההצהרה בשבועה וגם לא נקטתי יוזמה כדי להשיג אותה.

זוהי רק אחת מפעולותי החשובות בתקופה ההיא ואני מוכיח אותה על ידי מברק וספר כאחד. גרינוולד המשמיץ לפני שכתב מה שכתב מוטב היה לו ל"עייין במסמכים כאלה.

הצברתי להם במפורש, שעליהם לדעת בבירור, שלא יהיה קשר להתערבותי בני עניין הבשר לבין התנצלות גרינוולד. אני לא נקטתי כל יוזמה בעניין והם הם ש"הציעו זאת.

הבירור במפא"י נעשה לפי יוזמתו. למרות שהתהלכתי בעולם במצפון שקט בקשתתי את הבירור כדי לאפשר לחברי בתנועה לדעת את האמת. כל אדם ה"שומר על כבודו היה עושה כן. הדבר הניח את דעתי בהחלט. גם את דעת חברי. והיה זה מספיק בהחלט כדי שלא אבקש כל בירור נוסף בפני איזשהו מו"ס ציוני או ממשלתי.

סיפור העוברות

לפי עדותו של קסטנר כעד התביעה באשמש

בנירנברג היה בכר עצור שני־תיים. הואיל וכל קצין בס"ס. נחשב באופן אוטומטי לפושע־מלחמה עד שלא הוכיח אחרת. חקרתני בנירנברג מיהו בכר. ל"בכר לא היה משפט בנירנברג וכעבור שנתיים שוחרר. לא נקטתי יוזמה לשחררו של בכר. בנירנברג, סיפורי עדין רק פע"מים מספר לשופט החוקר ו"קצינים אמריקאיים. כששוחרר קיבל מהאמריקאים תעודה ה"מטרת אותה, אך הועבר לבית־דין גרמני לדנאציפיקציה. לשם שלחתי הצהרה בשבועה המת"ארת את העובדות עליו. אני הושב שאני נסחתי את ההצ"הרה ולא שניגורו. בכר לא כי"קש ממני שאעיד לטובתו, רק אשתו כתבה לי שני מכתבים בעניין. הוא זוכה גם בבית־הדין הזה. עכשיו הוא חופשי בגרמ"ניה. כשכתבתי לקפלן שהוא שוחרר על ידי שלטונות־הכ"י בוש, הודות להתערבותי האי"שית, היה זה ניפוח והגזמה. ע"שיתי זאת כדי להסביר לקפלן את רצינות הצעותיו של בכר בעניין הכספים. התובע נגד גרינוולד יחליט אם להביא את ההצהרה בשבועה מנירנברג או לא.

(כבוד השופט העיר שרצוי שהעתק מ"ההצהרה יובא מגרמניה, אך לא נודע אם התובע הכללי יביא את ההעתק).

בהיותי מיינה קבלתי מנציג הצלב־האדום הבינלאומי בסל"ב בקיה טלגרמה לבוא (קסטנר מגיש את הטלגרמה לבית ה"משפט). באתי אליו והוא סיפר כי הגרמנים אסרו אחת מעוז"רותיו היהודיות ורוצים לאסור אותו. ביקש את התערבותי אצל בכר. פניתי לבכר ומאסרו נמ"נע. אחרי המלחמה כתב נציג זה של הצלב־האדום ספר בו הוא מספר על המקרה ועל גבי הספר כתב לי הקדשה לבבית כדיו. (קסטנר מגיש את הספר לבית המשפט).

פעם הביא מוסד שקשור ל"מזרחי בשר לישראל בדרך ש"חוקיותה היתה במחלוקת. תת"שר־הספר הנוכחי, רוזנברג, פ"נה אלי, עם אחרים, כשעברתי במשרד האספקה והקיצוב ל"שחרר את הבשר. בשעת המ"שאיזמתן, הביעו את צערם על עדוני ההשמצה של גרינוולד ו"הציעו את התערבותם אצל גרינוולד על מנת שיתנצל ויח"זור בו. גם נוסחה הצעת התנצ"לות. חלק זה של השיחה היה פרטי אף כי התנהל במשרד.

היה בית־דיון־כבוד של מפא"י בשעת הקונגרס הציוני הכ"ב ב"בזל. בדיון ישבו ד"ר קובובי, ציר ישראל בארגונטונה כיום, ד"ר מייזר, לשעבר המנהל הכללי של משרד־הבריאות, וד"ר בני"ימין ווסט, מנהל בנק־הפועלים. הם לא סיימו את הבירור, אך מהחומר שהתברר בפניהם ה"ציאו החלטת שהוקראה על ידי שפרינצק ובה צויין כי אין כל יסוד להאשמות נגדו, וכי פעלתי בעניין ההצעה במסירות־נפש פעולות רבות ערך.